

ความสุขในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเขต 25 ที่เข้าโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้
LEARNING HAPPINESS OF LOWER SECONDARY STUDENTS UNDER THE
SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 25 : TEACH LESS
LEARN MORE PROJECT

กิ่งแก้ว ศิริห้ำ¹ ผดุงชัย ภูพัฒน์² และเลิศลักษณ์ กลิ่นหอม³
Kingkaew Sirila¹ Phadungchai Pupart² and Lertlak Klinhom³

¹นักศึกษาหลักสูตร ค.อ.ม. (สาขาหลักสูตรและการสอน) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
²อาจารย์ ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม ³ผู้ช่วยศาสตราจารย์อาจารย์พิเศษ
ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
king77161@hotmail.com, pdc_2500@yahoo.com, and kklertla@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความสุขในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ที่เข้าโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ จำแนกตามเพศและขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ที่เข้าร่วมโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ จำนวน 354 คนจากประชากร 4,436 คน เลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือในการใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามความสุขในการเรียนเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60-1.00 และค่าความเชื่อถือได้ในภาพรวมเท่ากับ 0.86 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที (t-test) เพื่อทำการทดสอบกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ที่เข้าโครงการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ มีความสุขในการเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ที่เข้าโครงการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ เพศชายและเพศหญิง มีความสุขในการเรียนในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความรู้สึที่ดีต่อการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ที่เข้าร่วมโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ที่เรียนในโรงเรียนขนาดโรงเรียนขนาดต่างกัน พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความรู้สึที่ดีผ่อนคลายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ความสุขในการเรียน นักเรียน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โครงการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ขนาดโรงเรียน

Abstract

The purposes of this research were to study and compare learning happiness of Lower Secondary Students Under The Secondary Educational Service Area Office 25 : Teach Less Learn More Project divided by gender and school size. Samples were 354 students from totally 4,436 students selected by stratified random sampling. The instrument used in this research was a Learning Happiness questionnaire with 5 rating scales. The index of congruence was 0.60-1.00, and reliability was 0.86. The data were analyzed by mean and standard deviation, t-test for independent samples, and one-way analysis of variance: ANOVA.

The findings were as follows:

1) Learning happiness of lower secondary students under the Secondary Educational Service Area Office 25 : Teach Less Learn More Project was at high level.

2) Learning happiness between male and female of lower secondary students under the Secondary Educational Service Area Office 25 : Teach Less Learn More Project was not different. Considering the positive attitude towards learning, the difference was statistically significant at 0.05.

3) Learning happiness of lower secondary students under the Secondary Educational Service Area Office 25 : Teach Less Learn More Project from different school size were not different. Considering the relaxation, the difference was statistically significant at 0.05.

Keywords: Learning Happiness; Students; Secondary Educational Service; Teach Less Learn More Project; School Size

1. บทนำ

ในสภาวะเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การศึกษาของไทยต้องมีการปรับตัวและแข่งขันสูงขึ้น แต่การพัฒนาการศึกษาของไทยยังคงเผชิญกับปัญหาที่สำคัญคือ การปฏิรูปการศึกษา เพราะระบบการศึกษาที่ผ่านมาไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงเกิดการปฏิรูปทางการศึกษาโดยประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มุ่งจัดการศึกษาเน้นการพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข [1] ในการปฏิรูปการศึกษาครั้งนี้ทุกส่วนของสังคมเข้ามามีบทบาท เข้ามาปฏิรูปการศึกษาร่วมกัน โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่ เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข [2]

จากผลสำรวจ “นิสัยการเรียน” ของโครงการ Education Watch พบว่า นักเรียนไทยมีปัญหาการเรียนจริง เด็กไม่มีความสุขหรือสนุกกับการเรียน เด็กมีความเครียดเรื่องการแข่งขันมากกว่าความต้องการอย่างถ่องแท้ [3] ถึงแม้ว่าสถานศึกษาจะใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอนมากและสถานศึกษาบางแห่งใช้เวลา 7-8 ชั่วโมงต่อวัน ผู้เรียนมีภาระงาน หรือการบ้าน ทำให้เด็กเกิดความเครียด เด็กคิดไม่เป็น วิเคราะห์ไม่ได้ ขาดทักษะชีวิต เป็นต้น [4] จากสภาพและปัญหาดังกล่าวทางกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” เป็นการปรับลดเวลาเรียนวิชาการของสาระหลัก และเพิ่มเวลากิจกรรมนอกห้องเรียน การลงมือปฏิบัติจริงตามความสนใจของนักเรียน เพื่อเสริมทักษะให้ผู้เรียน โดยให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษาภายในเวลา 14.30 น. ส่วนเวลาหลังจากนั้นให้จัดกิจกรรมจนถึงเวลาเลิกเรียน การจัดกิจกรรม ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ จะต้องคำนึงถึงความสนใจ ความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม แลกเปลี่ยนความคิดเห็น การเข้าใจถึงธรรมชาติของผู้เรียนจะช่วยให้การจัดการเรียนรู้ประสบความสำเร็จยิ่งขึ้น [5]

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจเลือกกลุ่มประชากรผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เนื่องจากผู้เรียนช่วงนี้เป็นวัยของการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ผู้เรียนวัยนี้จะมีพัฒนาการที่เด่นชัดในด้านความคิด สามารถรับรู้ความต้องการของตนเองและบ่งบอกได้ว่าสิ่งใดจะสามารถตอบสนองความต้องการของตนเอง [6] จังหวัดขอนแก่นมีประชากรจำนวนมากที่ติดอันดับต้นๆของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งภาคอุตสาหกรรม เศรษฐกิจและการศึกษา จังหวัดขอนแก่นเป็นที่ตั้งของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาหลายแห่ง โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตขอนแก่น มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นต้น และยังมีสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน ซึ่งผลิตบุคลากร ในวิชาชีพต่างๆ เช่น แพทย์ วิศวกร นักสังคมศาสตร์ และช่างฝีมือ ออกสู่ตลาด แรงงานทั้งในจังหวัดขอนแก่น และประเทศไทย แต่ทั้งนี้การพัฒนาอย่างรวดเร็วของจังหวัดขอนแก่นนั้น จึงส่งผลต่อเด็กให้มีการแข่งขันสูงขึ้นด้วยเช่นเดียวกัน

ดังนั้น จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาความสุขในการเรียนของนักเรียน โดยศึกษาจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ที่โรงเรียนเข้าร่วมโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาความสุขในการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความสุขในการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 จำแนกตามเพศและขนาดของโรงเรียน

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ที่มีเพศต่างกันมีความสุขในการเรียนที่แตกต่างกัน

3.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ที่เรียนในโรงเรียนขนาดแตกต่างกันมีความสุขในการเรียนที่แตกต่างกัน

4. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยประยุกต์ใช้กรอบแนวคิดของซัซวิทย์ สวงนภักดิ์ [7] ซึ่งได้วัดความสุขในการเรียนทั้ง 6 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านความรู้สึที่ดีต่อการเรียน
2. ด้านความพอใจในการเรียน
3. ด้านความรู้สึที่ผ่อนคลาย
4. ด้านความสนใจใฝ่รู้
5. ด้านความภาคภูมิใจในตนเอง
6. ด้านความมีกำลังใจ

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ที่เข้าร่วมโครงการ ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ จำนวน 10 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 4,436 คน

5.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวนนักเรียน 354 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ขนาดตามตารางของ Krejcie and Morgan [8] เลือกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

5.3 ตัวแปรที่ศึกษา

5.3.1 ตัวแปรต้น

1) เพศ แบ่งเป็น เพศชายและเพศหญิง

2) ขนาดของโรงเรียน แบ่งเป็น

ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1-499 คน)

ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 500-1,499 คน)

ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,500-2,499 คน)

5.3.2 ตัวแปรตาม คือ ความสุขในการเรียน ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้สึที่ดีต่อการเรียน ด้านความพอใจในการเรียน ด้านความรู้สึที่ผ่อนคลาย ด้านความสนใจใฝ่รู้ ด้านความภาคภูมิใจในตนเอง และด้านความมีกำลังใจ

6. วิธีดำเนินการวิจัย

6.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

6.1.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ที่เข้าร่วมโครงการ ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ จำนวน 10 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 4,436 คน

6.1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวนนักเรียน 354 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

6.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับความสุขในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ที่เข้าโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ แบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ ได้แก่ ขนาดโรงเรียนที่สังกัด เพศ และชั้นปี มีลักษณะเป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามวัดความสุขในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ที่เข้าโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ประกอบไปด้วย 6 ด้าน คือ

1. ด้านความรู้สึที่ดีต่อการเรียน
2. ด้านความพอใจในการเรียน
3. ด้านความรู้สึที่ผ่อนคลาย
4. ด้านความสนใจใฝ่รู้
5. ด้านความภาคภูมิใจในตนเอง
6. ด้านความมีกำลังใจ

แบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60-1.00 และความเชื่อถือได้ในภาพรวมโดยมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.86

6.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 354 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูลและนำไปวิเคราะห์ต่อไป

6.4 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที (t-test) เพื่อทำการทดสอบกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว โดยใช้วิธี Scheffe's สำหรับการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่

7. ผลการวิจัย

7.1 ผลการวิเคราะห์ ความสุขในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ที่เข้าโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ความสุขในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ที่เข้าโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้

ความสุขในการเรียน	n = 354		ระดับความสุข
	\bar{X}	S	
1. ด้านความรู้สึที่ดีต่อการเรียน	3.34	0.31	ปานกลาง
2. ด้านความพอใจในการเรียน	4.06	0.59	มาก
3. ด้านความรู้สึที่ผ่อนคลาย	3.66	0.52	มาก
4. ด้านความสนใจใฝ่รู้	3.79	0.63	มาก
5. ด้านความภาคภูมิใจในตนเอง	4.07	0.60	มาก
6. ด้านความมีกำลังใจ	3.90	0.51	มาก
รวม	3.80	0.41	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ที่เข้าโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ในภาพรวมมีความสุขในการเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$, $S = 0.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความภาคภูมิใจในตนเอง ($\bar{X} = 4.07$, $S = 0.60$) มีความสุขอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้าน

ความพอใจในการเรียน ($\bar{X} = 4.06, S = 0.59$) มีความสุขอยู่ในระดับมาก ด้านความมีกำลังใจ ($\bar{X} = 3.90, S = 0.51$) มีความสุขอยู่ในระดับมาก ด้านความสนใจใฝ่รู้ ($\bar{X} = 3.79, S = 0.63$) มีความสุขอยู่ในระดับมาก ด้านความรู้สึกล่อนคลาย ($\bar{X} = 3.66, S = 0.52$) มีความสุขอยู่ในระดับมากและด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความรู้สึกลึกซึ้งต่อการเรียน ($\bar{X} = 3.34, S = 0.31$) ซึ่งมีความสุขอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

7.2 ผลการเปรียบเทียบความสุขในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ที่เข้าร่วมโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ จำแนกตามเพศ

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสุขในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ที่เข้าร่วมโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ จำแนกตามเพศ

ความสุขในการเรียน	เพศ				t	sig
	ชาย		หญิง			
	\bar{X}	S	\bar{X}	S		
1. ด้านความรู้สึกลึกซึ้งต่อการเรียน	3.38	0.32	3.30	0.30	2.32*	0.021
2. ด้านความพอใจในการเรียน	4.07	0.61	4.06	0.57	0.15	0.883
3. ด้านความรู้สึกล่อนคลาย	3.62	0.54	3.70	0.50	-1.40	0.161
4. ด้านความสนใจใฝ่รู้	3.85	0.68	3.74	0.58	1.56	0.119
5. ด้านความภาคภูมิใจในตนเอง	4.09	0.57	4.05	0.62	0.72	0.475
6. ด้านความมีกำลังใจ	3.91	0.51	3.89	0.50	0.51	0.607
รวม	3.82	0.42	3.79	0.40	0.71	0.478

*sig<0.05

จากตารางที่ 2 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ที่เข้าร่วมโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ เพศชายและเพศหญิง มีความสุขในการเรียนในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความรู้สึกลึกซึ้งต่อการเรียน มีความสุขในการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

7.3 ผลการเปรียบเทียบความสุขในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ที่เข้าร่วมโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความสุขในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ที่เข้าร่วมโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ความสุขในการเรียน	แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F	Sig
ด้านความรู้สึกลึกซึ้งต่อการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.12	0.06	0.62	0.538
	ภายในกลุ่ม	351	33.98	0.10		
	รวม	353	34.10			
ด้านความพอใจในการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.29	0.14	0.42	0.660
	ภายในกลุ่ม	351	122.06	0.35		
	รวม	353	122.35			
ด้านความรู้สึกล่อนคลาย	ระหว่างกลุ่ม	2	3.70	1.85	7.06*	0.001
	ภายในกลุ่ม	351	92.07	0.26		
	รวม	353	95.77			
ด้านความสนใจใฝ่รู้	ระหว่างกลุ่ม	2	1.28	0.64	1.64	0.196
	ภายในกลุ่ม	351	137.44	0.39		
	รวม	353	138.72			
ด้านความภาคภูมิใจในตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	2	1.69	0.84	2.38	0.094
	ภายในกลุ่ม	351	124.61	0.36		
	รวม	353	126.30			

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ความสุขในการเรียน	แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F	Sig
ด้านความมีกำลังใจ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.73	0.36	1.42	0.243
	ภายในกลุ่ม	351	89.72	0.26		
	รวม	353	90.44			
รวม 6 ด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.83	0.42	2.50	0.083
	ภายในกลุ่ม	351	58.29	0.17		
	รวม	353	59.13			

*sig<0.05

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ที่เข้าร่วมโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ที่เรียนในโรงเรียนขนาดต่างกัน พบว่า มีความสุขในการเรียนในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความสุขในการเรียนด้านความรู้สึกผ่อนคลายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความสุขในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ที่เข้าร่วมโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ด้วยวิธี ของ Scheffe' test

ความสุขในการเรียน	ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	ขนาดโรงเรียน		
			ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
ด้านความรู้สึกผ่อนคลาย	ขนาดเล็ก	3.89	-	0.33*	0.22*
	ขนาดกลาง	3.56	-	-	- 0.11
	ขนาดใหญ่	3.67	-	-	-

*sig<0.05

จากตารางที่ 4 ผลการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ Scheffe' test ของ ด้านความรู้สึกผ่อนคลาย พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ที่เข้าร่วมโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ที่เรียนในโรงเรียนขนาดเล็กกับขนาดกลาง และขนาดเล็กกับขนาดใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

8. สรุปผลการวิจัย

8.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ที่เข้าโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ มีความสุขในการเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

8.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ที่เข้าโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ที่มีเพศที่ต่างกัน มีความสุขในการเรียนในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความรู้สึกที่ดีต่อการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ที่เข้าร่วมโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ที่เรียนในโรงเรียนขนาดโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความสุขในการเรียนในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความรู้สึกผ่อนคลายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

9. อภิปรายผล

9.1 ผลการศึกษาความสุขในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ที่เข้าร่วมโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ พบว่าในภาพรวม ความสุขในการเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80, S = 0.41$) ทั้งนี้ อาจเนื่องจากนโยบายของรัฐบาลที่ได้กำหนดแผนการศึกษา โดยจัดให้มีโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ทำการปรับลดเวลาเรียน วิชาการหลักของสาระหลัก และเพิ่มเวลากิจกรรมนอกห้องเรียน ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริงตามความถนัดความสนใจของนักเรียน เพื่อช่วยให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทั้งด้านวิชาการและทักษะชีวิตที่เหมาะสมตามวัย ซึ่งการทำกิจกรรมนี้จะทำให้นักเรียนมีความสุข สนุกสนาน ไม่เครียดจนเกินไป ซึ่งสอดคล้องกับงานอดุทัย ชลวิทย์ [9] ที่ทำการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์แบบเรียนความสุขในการเรียน และทักษะการเรียนเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัย พบว่า ความสุขในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดอ่างทอง ส่วนใหญ่มีความสุข

ในการเรียนระดับมาก และจิราภรณ์ สรรพวีรวงศ์ และคณะ [10] ได้วิจัยความสุขของนักศึกษามหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีค่าความสุขเฉลี่ยเท่ากับ 7.9 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.3 ความสุขของนักศึกษาโดยรวมจัดอยู่ในระดับมีความสุขมาก

9.2 ผลการเปรียบเทียบความสุขในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 25 ที่เข้าร่วมโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ที่มีเพศต่างกัน มีความสุขในการเรียนไม่แตกต่างกัน เนื่องจากโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนสหศึกษามีนักเรียนหญิงและนักเรียนชายรวมกัน ซึ่งการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้นั้นก็ได้รับการปฏิบัติเหมือนกัน เพราะฉะนั้นจึงทำให้นักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีความสุขในการเรียนไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ วรรัตน์ กัจฉมาภรณ์ และคณะ[11] ได้ศึกษาระดับความสุข และปัจจัยที่เกี่ยวข้องของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน จังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2549 ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มนักเรียนตัวอย่าง มีค่ามัธยฐานของระดับความสุขที่ 34 (IQR 6.25 และ 95% CI: 33, 34) เมื่อเปรียบเทียบกับ เกณฑ์มาตรฐานของกรมสุขภาพจิตแล้ว พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ มีความสุขเท่ากับคนปกติ อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบค่ามัธยฐานของคะแนนความสุข ในแต่ละเพศ ระดับชั้น และ สายการเรียน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p>0.05$) เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความรู้สึที่ดีต่อการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเฉพาะนักเรียนชาย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยความสุข ($\bar{X} = 3.39$) สูงกว่านักเรียนหญิง ($\bar{X} = 3.30$) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก โครงการกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้นี้เป็นกิจกรรมที่แปลกใหม่ โดยธรรมชาติของนักเรียนชายในวัยนี้ เป็นวัยที่อยากลอง อยากรู้ ชอบสิ่งแปลกใหม่ ทำหาย ซึ่งสอดคล้องกับ ดำริ กุลประสิทธิ์ [12] กล่าวว่า นักเรียนชายเป็นเพศที่ชอบแสดงออก ให้ผู้อื่นได้เห็นความสามารถของตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง มีลักษณะเป็นผู้นำ กล้าคิดกล้าตัดสินใจ ซึ่งกิจกรรมลดเวลาเรียน คือลดเวลาภาคิวิชาการศึกษาหลัก เพิ่มเวลารู้ คือเพิ่มกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียน ทำให้นักเรียนมีอิสระในการทำกิจกรรมที่หลากหลาย จะช่วยผ่อนคลายความเครียดในการเรียนของนักเรียนได้ เมื่อนักเรียนไม่เครียด ก็จะทำให้นักเรียนมีความสุข กระตือรือร้นอยากมาเรียน อยากทำกิจกรรม รู้สึกว่าการเรียนไม่น่าเบื่อ และสำราญ สิริภค มงคล [13] ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนามาตรวัดความสุขในการเรียนสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย กล่าวว่า เด็กวัยรุ่นที่มีความสุข คือผู้ที่ได้รับสิ่งสนองความต้องการตามระดับความต้องการจึงเป็นเรื่องที่วัยรุ่นต้องคำนึงให้อยู่ในขอบเขตที่จะทำได้สำเร็จ และไม่เกินในความสามารถของตนเอง ถ้าไม่อย่างนั้นจะทำให้ตนเองไม่มีความสุข ความสนใจของวัยรุ่นมีขอบข่ายกว้างขวาง สนใจหลายๆ อย่าง แต่ไม่ลึกซึ้ง เนื่องจากบางครั้งเป็นการลองผิดลองถูก ความสนใจของวัยรุ่นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ เช่น ลักษณะบุคลิกภาพ ฐานะทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ซึ่งความสนใจกิจกรรมสร้างสรรค์ ถ้าเป็นกิจกรรมแปลกใหม่ และมีประโยชน์จะช่วยให้วัยรุ่นได้ระบายความเครียดทางอารมณ์ ดังนั้นจะทำให้เด็กมีความร่วมมือกับกิจกรรมสร้างสรรค์ทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม

9.3 ผลการเปรียบเทียบความสุขในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 25 ที่เข้าร่วมโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ที่เรียนในโรงเรียนขนาดต่างกัน โดยภาพรวม มีความสุขไม่แตกต่างกัน เนื่องมาจากการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้นั้นจะต้องดำเนินให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ซึ่งแต่ละโรงเรียนทุกขนาดได้จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละโรงเรียน โดยคำนึงถึงความสนใจและความต้องการของนักเรียนเป็นหลัก ซึ่งสอดคล้องกับกานต์ฤทัย ชลวิทย์ [9] ได้ทำการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์แบบเรียน ความสุขในการเรียน และทักษะการเรียนเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัย พบว่า เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความสุขในการเรียนกับขนาดโรงเรียนโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจากการทดสอบค่า F พบว่าความสุขในการเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความรู้สึที่ผ่อนคลายของนักเรียน เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยความสุข ($\bar{X} = 3.93$) ซึ่งสูงกว่าโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X} = 3.77$) และโรงเรียนขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 3.79$) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวนนักเรียนไม่มาก ครูเพียงพอสอดคล้องดูแลนักเรียนได้ทั่วถึง จึงทำให้นักเรียนรู้สึกอบอุ่น ผ่อนคลาย เป็นกันเอง ไม่เครียดมากกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่

10. ข้อเสนอแนะ

10.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

10.1.1 ควรจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ให้สอดคล้องกับความถนัดของนักเรียนหญิงและนักเรียนชาย

10.1.2 โรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ควรจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ มีกิจกรรมให้นักเรียนเลือกได้อย่างหลากหลาย ทั้งนี้ อาจเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับช่วงเวลาได้ตลอดวัน สอดคล้องกับความสนใจเพื่อเสริมสร้างความรู้สึกล้นคลาย

10.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

10.2.1 ควรทำวิจัยความสุขในการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษา ในเขตอื่นที่เข้าร่วมโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้

10.2.2 ควรทำการวิจัยแบบเดียวกัน โดยการศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่ทำให้นักเรียนมีความสุขในการเรียน ซึ่งอาจจะมีผลเกี่ยวเนื่องกัน เช่น รายได้ของครอบครัว สถานภาพของครอบครัว

10.2.3 ควรมีงานวิจัยที่ประเมินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ เพื่อจะได้ทราบ และนำผลของการประเมินมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงงานวิจัยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และได้ทราบว่าการทำงานวิจัยครั้งนี้ได้บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายเพียงใด และช่วยให้ข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการนำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการทำวิจัยครั้งต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- [1] The Office of the National Education Commission. 2543. **The Learning Reforms of Learners are The Most Important**. Bangkok ; The Office of the National Education Commission.
- [2] Funfuenfu V, Sriharun B, and Gerdtham C. 2014. Factor Analysis for Life Skills Development of Lower Secondary School Students. **Journal of Industrial Education**. 13(3), p. 83-90.
- [3] Bangkok Business online. 2015. **Education of CU 'research reveals children in Thailand were not happy to learn**. Retrieved September 16, 2015, from <http://www.bangkokbiznews.com>
- [4] Ministry of Education. 2015. **Guide to Time Management “Teach less Learn More”** Retrieved December 10, 2015, from <http://www.kroobannok.com/76716>
- [5] Ruengtip Parinya. 2008. **A Development of Indicators in Enhancing Pleasure Learning of Grade Level 4 Students Under the Udon Thani Primary Educational Service Area Office 4**. Master of Education Degree in Educational Research at Mahasarakham University.
- [6] Somjaiwong Kemchart. 2012. Potential and business opportunities of Khon Kaen Province. [Electronic version]. **MBA-KKU Journal**, 5(2), p. 5-8. Retrieved March 24, 2016, from <http://www.tci-thaijo.org/index.php/mbakujournal/article/view/64558/52955>
- [7] Snguanphak Chatcavit. 2014. **The Development Of The Program Which Enhances Happiness In learning Based on Contemplative Education For Sophomore Students Of Kasetsart University, Bangkhen Campu**. Master of Education Degree in Research and Development of Human Potentials at Srinakharinwirot University.
- [8] Lekitwattana Punnee. 2012. **Research methods in education**. Bangkok: King Mongkut's Institute of Technology Latkrabang.
- [9] Chollawit Karnruethai. **An analysis Of Learning styles, Happiness In Learning, And Learning To Learn Skill Of Lower Secondary School Students**. Master Degree of Education Program in Educational Research Methodology Department of Educational Research and Psychology Faculty of Education Chulalongkorn University.

- [10] Sonpaveerawong J, et al. 2016. Happiness of Walailak University Students. [Electronic version]. **Songklanagarind Medical Journal**, 34(5), p. 269-279. Retrieved December 17, 2016, from [http://medinfo.psu.ac.th/smj2/34_5_2016/8_jiraporn%20\(59015\)neng.pdf](http://medinfo.psu.ac.th/smj2/34_5_2016/8_jiraporn%20(59015)neng.pdf)
- [11] Kajchamaporn W, et al. 2008. Happiness Status and Related Factors: A Characterization of Grade 10-12 Students at Khonkaenwittayayon School, Khon Kaen, Thailand, 2006. [Electronic version]. **Songklanagarind Medical Journal**, 22(3), p. 60-254. Retrieved January 7, 2016, from http://www.smj.ejnal.com/e-journal/showdetail/?show_preview=T&art_id=1261
- [12] Kulprasit Dumri. 1989. **Learning Styles Of Medical Technology Students of The Faculty of Associated Medical Scieces, Khon Kaen University**. Master of Education Degree at Srinakharinwirot University.
- [13] Siriphakhamongkhon Samran. 2554. **A Development of Learning Happiness Scales for High School Students**. Doctor Degree of Philosophy Program in Educational Measurement and Evaluation Department of Educational Research and Psychology Faculty of Education Chulalongkorn University.